

4 turek, četrtrek in sobota
zahaja in velja v Mari-
boru brez pošiljanja na
bom za vsa leta 8 gl. — k.
za pol leta . . . 4 „ — k.
za četrt leta . . . 2 „ — k.
Po pošti:
za vsa leta 10 gl. — k.
za pol leta . . . 5 „ — k.
za četrt leta . . . 2 „ — k.
Vredništvo in opravištvilo
je na stolnem trgu (Dom-
plat) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:
Za navadno drestopne-
vrsto se plačuje
6 kr., če se tiska 2krat
5 kr., če se tiska 3krat
4 kr., če se tiska 4krat,
veče pismenka se plaču-
je po prostoru.
Za vsak tisek je plačat-
kolek (štampelj) za 30 k.
Rokopisi se ne vračajo,
dopisi naj se blagovoljno
frankujejo.

Št. 79.

V Mariboru 8. julija 1869.

Tečaj II.

Vladne novine in slovanska opozicija.

Kačih šest farjev, trije častilakomniki in ena pest sanjarskih študentov! Vse to bi se dalo zapreti v norišče, pa bi nobenega Slovenca ne bilo več! — Tako smo čuli iz dunajskih in drugih časopisov bog vedi kolikokrat. Tako je bral po vladnih časopisih tudi ta in ta, in zares ginljivo je bilo kako nas je ta filister miloval, oni klel. In vlada je menda tej misli o nas sama pritrjevala ter z lahko vestjo pod mizo metala prošnjo za prošnjo, ktere smo jej izročali. Naposled je bilo treba dvojici Turničkov dvakrat na Dunaj tekati, nekaj taborov je služabnim duhovom spanec jemalo, pri v o- lit vah in še marsikje se je tudi vladnim ljudem pokazalo, da je Slovenije vendar še malo več, nego le nekoliko duhovnikov itd. Ali vlada miži še vedno, spolnenje naših tirjatev ni v nobeni primeri z narastanjem naše narodni moči.

Malo boljše, pa mnogo ne, sodili so vladni svetovalci avstrijsko-nemškega časopisja o Čehih. Zaničljivo zasmehovanje je donelo za onimi možmi, ki so že pod Šmerlingom zapustili danajski državni zbor. „Vitezi žalostne postave“ — „častniki brez vojakov“ — to so bila še najlepša imena, ki so se nadevala zaupnim možem českega naroda. Do poslednjega časa so kratkovidni dunajski novinarji svojim vernim kazali, da jutri, pojutranjem boče dan, kader bodo česki voditelji osameli, česki narod pak jih bode zapustil in veselo prigodel v „okvir ustave“, kakoršna je zanj in za vse narejena od nemške večine meseca decembra 1867. — V poslednjem času se je sijajno skazalo, kako slabo so ti samopridni plačani proroki poznali česki narod; spoznavajo to menda ti proroki sami, spoznava menda vlada sama. A ni še videti prelaza od spoznanja do dejanja.

Pogledimo v poljske zadeve. Dokler in kader so Poljaki bojevali se s Turki in za Turke proti vztočnim Slovanom, svojim bratom, dokler jim je bila že beseda „slovanszczizna“ strah in groza, dokler so se nemštva oklepali in za nemstvo ter proti sebi in svoji slovanski krvi delavni bili: tako, dolgo so bili Nemcem, kot dobro orodje, v čisljih. Kakor hitro pak so Poljaki s Smolko in Borkovskim na čelu začeli spoznavati, da od nemštva in nemštvojanja ni slovanskim Poljakom ničesa upati, kakor brz so se jeli Poljaki načelom bližati, ktere imajo drugi avstrijski Slovanje in so v zadnjem shodu lvovskih volilcev izrekli se za lastno svobodo brez nemške hegemonije: kako se je vladnih organov glas spremenil! Popred so bili Poljaki popisani kot mogočna stranka, kot blagi, plemeniti narod. Zdaj se lvovski zbori popisujejo kot humbug. Demokrate Smolka in tovariši so kot coperniki vrgli mrežo čez oči poljskim volilcem, da niso videli, so jih narkotirali, da niso čutili, in tako so jih na led izpeljali, da so glasovali zoper edinozveličavni državni zbor! Zdaj si vladni listi prizadevajo dokazati, da Poljaki s Smolko, Borkovskim itd. nimajo niti najmanjše veljave. Veljavo imajo le židje in uradniki, ki Ziemialkovskemu zaupajo. Namestu „plemenitih Poljakov“ se pač rajše govori o surovih poljskih hetmanih srednjega veka; nekdaž od istih

nemških časopisov slavljani moške, proroki svobode imenovani, kakor Smolka, imenujejo se zdaj kot ljudje brez domoljuba in politične poštenosti, „populartätshascher“, ki hoté le osobno „propalo slavo zopet pridobiti.“

Tako se obnašajo novine, ki so v vladni plačani ali dobrovoljni službi, slovanski opoziciji nasproti. Mi pa lahko rečemo, ako nekaj let nazaj pogledamo, z Galilejem: „in vendar se giblje!“ Da se giblje, ne vidimo le mi sami, to sprevidajo, ne v svoje veselje, naši nasprotniki sami in ne morejo prikrivati. „In vendar se giblje“; to sprevida javno mnenje v ino- zemstvu, celo tam, kjer je v začetku pretečenih dveh let po neprimernih kopitih ustvarjena „svoboda“ nekaj časa oddaljene oči motila, da so v Av- striji res že tisto, vso in celo svobodo videli, ktera še le pride, kakor smo zdaj bolj kakor kedaj prepričani.

Stvarnik dozdanje sisteme je toliko časa živel v Avstriji, da je baje sprevidel, ka je „menj nevaren nezadovoljen Dunaj, nego nezadovoljne vse avstrijske dežele.“ Glasila celo ogerskega ministerstva v poslednjem času naravnost očitajo cislajtanskemu ministerstvu, da je bilo „nezmožno“ av- strijske dežele pomiriti, da je ravno narobe nezadovoljnost še narastala. Tako z „Narodnimi Listi“ tudi mi lahko govorimo vladnim novinarjem nasproti: „Vidi se vam, da se že vsacega veterca bojite, bedite, dokazujete, dajete si korajžo, ktere nobeden od vas že nima: — mi gledamo v bodočnost in vemo da mora bolja priti; če ne bo jutri, bode pojutranjem, če ne bode pojutra- njem bode pozneje, ali — g o t o v o. Ustavoverni stojte pred Kraljevim Grad- cem, a tam zmaga zdaj ideja pravega napredka in prave svobode.“

Mi le želimo, da bi se zastopniki našega naroda tudi odločno po- stavili v vrsto tistih neustrašenih boriteljev, ki bodo priborili namesti zdanje „uradne“ — pravo svobodo. To želimo v pospeh dobre stvari, pa tudi zato, da se v bodočnosti ne bode reči in nam očitati moglo: vi niste vredni svobode, za ktero niste dejansko imeli poguma na borišče stopiti. Tu čast zahteva: nil de nobis sine nobis. To naj resno slovanski poslanci preuda- rijo še pred deželnimi zbori, da popravijo, kar se jim s pravico očita, da so opustili in zagrésili.

Dopisi.

Iz Ljubljane 3. julija. [Izv. dop.] Te dni je bil v Ljubljano pri- šel neki sicer neznan a gotovo zelo izobražen Dunajčan, kar! je pričalo njegovo govorjenje in vedenje. Vprašal je za podobe slovanskih prv- kov, ktere je tudi potem kupil v neki slovanski prodalnici, ter vsacemu po- sebe zadaj zapisal ime. O tej priliki je rekel: „jaz vrlo spoštujem Slovence, ter nikoli nisem verjel, da so po Kranjskem tako grdi, kakor kriče vam so- vražne novine, in zdaj sem se sam presodil, kako sem dobro sodil. Ne ču- dim se, da turnarje, kteri niti Nemci niso, črti narod, od kterege so odpadli. Trdno stojte in moški zahtevajte svojih pravic, ktere gotovo doboste, kajti Avstrija ne obstane brez Slovanov, kterih je $\frac{2}{3}$ vseh njenih ljudi, niti v

Listek.

K. Havlíček Borovský.

(Konec.)

Kaj pa je ustava?

Neka vrsta ljudi ugodno in udobno živoča mrzi navadno vsako ob- novo, vsak popravek ali premembo v državi, vsaj celo ustavo dolži lagodnih nasledkov ter ji pripisuje vsako kvarno prikazen, čije izvirnica se indi išči; to se zvečine zarad tega godi, ker ustava teni napuh, krči preobilne dohodke ter ruši prevzetno in samovoljno gospodovanje. Nekdo krive ubogo ustavo, ka je sedaj govedina dražejša, rekel je povse prostodušno, ka je za samo- voljne vlade bilo konči več volov.

Ko je po smrti ruskega cesarja Aleksandra I. mnogo častnikov ce- sarske straže klicalo: živel cesar, živila ustava! pravili so prostemu ljudstvu, ka se cesarjeva žena zove ustava, na kar je i ono zolilo: živila ustava. Ustreči hote zdravim razvijemo pojem prave ustave.

Za starih samovoljnih časov misliła se je država*) kot neko imanje, last, posestvo gospodujočega cesarja, kralja ali kneza, kteri je narod samo- voljno upravljal po svojih službenikih glede samo na svoj dobiček in hasek, nikar pa na korist in srečo državljanov, ktere je imenoval svoje podložnike. Prva skrb take vlade je bila, da bi se vedno zdržalo samovladje gospodu- joče rodovine, a ne da bi se dobro godilo državljanom. Zli in nerazumni kralji so darovali za svoje in svojih dvorjanov ničemurne, in često jako ne- pravne zabave, kratkočasnice in veselice nezmerne milijone penez, ktere so ubogi podložniki v potu svojega čela delajoči težko odtrgali svojemu živežu, da bi je zročili v samovladarjevo zakladnico. Da se ne bi moglo tlačeno in sključeno ljudstvo vzdigati in protiviti zoper malo številole žeročih, v na-

sladnosti in preobilji se valjajočih tlačiteljev, ustanovila se je na potroške istega tlačenege ljudstva vojska, nabirana tudi iz istega gaženega podlož- ništva, vojski pa se je raznimi lokavo izmišljenimi načini vcepil ponos in predrznost nad vsemi drugimi in neprijaznost proti vsem drugim stanovom. Sveto verstvo imajoče služiti na tolažbo in spolnjenje ljudstva predalo se je tudi na službo samovoljni vladi, višemu duhovništvu so dali velika imanja in velike pravice, samo da bi ljudstvo držali v slepi pokornosti, da bi učili, ka vsaka oblast prihaja od Boga, ka so ti samovoljni vladarji zastopniki božji na zemlji, ka smo dolžni v vsem podložni in pokorni biti taki svoje- voljni vladi če bi še krivičnejša bila, ka to Bog veleva itd. Uredništvo je tudi bilo samo slepo orodje takove samovoljne vlade, in imajoče v svojih ro- kah često blagost pojedinih državljanov moglo jim je po svoji volji kvariti ali koristiti, za česar delo si je moral vsakternik imajoči kak opravek pri uredu pridobiti jegovo prijaznost, večkrat tudi po nepoštenem poti. Vse sodbe vrče se na skrivnem sukale so mnogokrat pravičnost po svoje- volni naklonosti.

Proti nijeni teh gnjusnih napak, proti nikakšim pogreškam deželne uredbe ni smel nikder očitno glas niti zveknoti; samovoljna vlada je držala javni tisek po censuri pod svojo oblastijo, in nikdor ni smel ničesar tiskom na svetlo dati in razglasiti, razve kar je vladi ugajalo in povoljno bilo. Nikdor ni vedel, koliki so deželni dohodki in na kaj se trosijo, dače so se samič razpisavale in pobirale, račun se ni polagal nikakši, po takem se ni- koli ni moglo pozvedeti, kamo dače idejo in na kar se rabijo. Prava ni bilo nikakšega, ker kar je dnes veljalo kot pravo, moglo se je že jutri po novih naredbah preklicati ter inači ustanoviti. Takša vlada je absolutna, to je samovoljna, neomejena.

Vsem tem napakam in v nebo kričečim grehom nasproti pa je pravna ali ustavna vlada. Pri ustavni vladi cesar ni več lastnik in uživalec vse države, nego samo kot družnik celega naroda. Tu ni več ljudstvo za ce- sarja, nego cesar za ljudstvo, vsa vlada se mora ravnati po narodovi volji, a brez volje iz brez sklicanja naroda ne sme se nič znamenitega odločiti. Po ustavnih načelih je država za to, da bi v nji državljanji na- pajali varnost svoje osebe in imetka, red in svobodno

*) Držati v drugem pomenu = vladati, tedaj držec, držatelj = vladar; samodržec; oziroma na izvajanje samostanov so država, držela, dežela iste korenike. Lada nje je nasprotje mestu, p. slovenski vedoči meščan pravi: večerko pojdemo na ladanje; z ladanja priti; nikar na deželo, na km ete iti. —

Avstriji brez Slovanov ni mogoča nikakoršna svoboda; zato je trdno stojte! Ako bi vsi Nemci z dunajskimi ministri vred tako mislili, ne bilo bi pri nas niti pretepev, niti političnih ubojev, niti promemorij, niti vladnega precepa, v katerem smo zdaj stisnjeni.

Zopet nam je povzeti, da je general John tudi v Ljubljani pri vojaških vajah častnikom zaradi velike dogodbe res govoril svarilne besede. To ponavljamo, ker se enake besede zelo rade pozabijo, če tudi so se govorile ter se še govoré po vsej Ljubljani. — Avditorju Tieftrunku so preiskovanje zopet izročili, kakor se pripoveduje.

V torek (29. junija) je bil cerkven shod v Ljubljani pri sv. Petru. Iz vsacega obeh stalpov je visela po 5 sežnjev dolga slovenska zastava; tudi sprednji cerkveni zid je bil okrašen s samimi narodnimi praporci vlikusno postavljenimi po majih ter med zelenimi vejami. Vse to so napravili mladeniči in deklice. Svetega Petra predmestje vse, a še posebno „od znamenja doli“ zmirom trdno držé z narodom, kar pokažejo o vsakej priliki z besedo in dejanjem; enako tudi vrli Krakovčani s Trnovci in Poljanci, posebno spodnjimi vred.

Iz Kranja, 4. julija. [Izv dop.] Saj je vendar imel „Slov. Nar.“ pravo, ko je jel obsojevati postopanje naših drž. poslancev, ko je zavračal Svetca, kader je kmalu po zapečatenem dualizmu opravičeval svojo in svojih slovenskih tovarišev politiko; denes še le sem se pripričal, da naši ljudje na Dunaji res niso vedeli, kaj so odobraval, kaj podpisali, ko so glasovali za decembersko ustavo. Jezik, kterega edinega smo slovenski kmetje zmožni, vse naše pravice pripustili so slepi osodi in nemško-magjarskim dualistom. Znani v obeh zbornicah skleneni in po svitlem cesarji potrjeni paragraf 19, o kojem sem že toliko po časopisih bral, da zagotavlja vsacemu narodu svoje pravice, je za nas Slovence skoz in skoz mrtva črka.

Tako mi je govoril pred dvakrat štiri in dvajsetimi urami neki priprost kmet naše okolice, ob enem mi pa tudi k ilustraciji drž. poslancem tako priljubljenega §. 19 javljal to-le dogodbo: Prišel je pretečen teden — pripoveduje mi moj kmet — v našo vas iz Kranja c. k. cenivni uradnik g. Ahčič, cenit posestvo nekoga že lansko leto zamrlega kmeta, kamor sem bil kot prisežni cenivni mož tudi jaz poklican. Ker se je pa že lansko in predlansko leto v Kranji jelo v nekterih uradnih oddelkih tako lepo uradovati slovensko, zahteval sem tudi zdaj slovenski zapisnik. Mislim sem, da mi bo c. k. uradnik, ki je na ustavo prisogel, in ki ga je vlada poslala zaradi nas le-sem, storil to brez ugovora to temveč, ker ve, da nemščine ne umem in kot prisežni cenivnik pa vendar vedeti smem in moram, kaj podpisem. Pa kaj mi odgovori? „Saj sem že slišal, da ste bili tudi Vi na tistem nemškem taboru, slovenski pa mi ne bomo nikoli (čujte g. Svetec, nikoli) uradovali — v Kranji nikoli; na mestu vas pa bom, ako ne boste hoteli podpisovati nemških protokolov, zvolil družega cenivnika.“ Tako mi je povedal vsegamogočni birokrat; jaz pa, ki se tudi nisem pustil v svojem pravu vgnati v kozji rog, mu kratko odgovorim: „Za cenivnega moža si znate izbrati, kogar hočete, da Vam bo podpisoval, kar sam ne bo vedel kaj; za službo mi ni nič, vendar kar se tiče tabora, kterega imenujete vi neumno reč, moram vam g. uradnik, povedati, da smo tam videli in slišali govoriti gospode, ki imajo več razuma v peti, nego vi v glavi, gospode, kojim niste vi vredni jermenov od črevljev odvezati.“

Tukaj bi se dalo pisati marsikaj, a vprašam le: kako se je vendar slavna vlada mogla tako spozabiti, da je dovolila neumni tabor? ali se bo res pustil dež. glavar od nižih uradnikov tako kompromitirati? ali bi ne bilo dobro, da bi g. Konrad poslal tudi kako okrožnico uradnikom samim in jim zatrdil, da bi se ravnali najpoprej sami ustavno, potem še le k ustavi silili druge.

gibanje, napredek, omiko in društveno blaženost. V ustavni državi ne sme se nič goditi po čegar svojevoljnosti, nego vse po ustanovljenih zakonih, kterim mora pokoren biti in se po njih ravnati v vseh rečeh tako cesar kakor vsak drugi državljani bodi si ubožec ali bogatin. Nikdor niti isti cesar ne sme se staviti nad zakone ali je prestopati. Teh zakonov tudi ne sme cesar ali jegova vlada sama ustanovljati ali predpisovati, nego sami zbor izvoljen od vsega naroda je podloga, zakon v ustavni državi pa more biti le to, v čemur se je prvle vlada sporazumela z zborom.

V ustavni državi so tri glavne samostalne oblasti, in sicer zakonarska, vršilna in sodna. Zakonarska kot najpoglavitejša ustanovlja pravila, zakone in prava, po kterih se moravse ravnati, vršilna ali vlada, inai država vprava ovršuje zakone ter po njih vodi državno upravo, in sodna oblast razsojuje prepire in razpre kamor med posamnimi državljani tamo med vladjo in državljani po ustanovljenem pravu, in kazni one, kteri so zakone prestopili.

Zakonarska oblast zboruje skupno s cesarjem, to je z vladjo. Vlado vodi cesar s svojimi popečitelji; cesar namreč sam vsled ustavnih pravil ničesar se more ustanoviti ali zapovedati, razve če bi se kteri jegov popečitelj na to podpisal, kteri popečitelj tem podpisom na se prijema odgovornost za to ustanovljenje, ako bi iz njega pošel kak kvar za državo ali ljudstvo. Zbor zahteva v takšem primeru od popečitelja, da se odpove, in če se zagrešil proti državnim zakonom, zbor ga zroči sodništvu: nahajajo se tudi primeri v ustavnih državah, ka so popečitelji izneverivši se državi in narodu smrtjo bili kaznjeni. Cesar ne sme imeti v takem slučaju pravice, ka bi pomilostil obsojenega popečitelja, kar inai sme vsakemu od sodništva obsojenemu krivic storiti. Cesar si voli in postavlja popečitelje po svoji volji, in po njegovi volji imajo tudi vse ravnati, vendar sami so odgovorniki, jihovo ravnanje ne sme se protiviti zakonom in državi koristiti. Cesarju se ne sme dajati krivnja v nikakih pogrešnih in kvarnih vladnih naredbah, ker jegova osoba je neodgovorna, posvečena in neurazljiva, vso krivnjo nosijo le popečitelji na sebi. Po tej odgovornosti je znižana in skrčena cesarjeva oblast tako, ka sam cesar ne more ničesar odločiti brez privoljenja kterega

Zastava, ki so jo nesli St. Jurski fantje seboj na vižmarski tabor, leži zdaj v kranjskem uradnem poslopju; konfiscirali so jim jo namreč. Zakaj? tega skoro gotovo g. Derbič sam ne bo vedel. V tej vasi je tudi napravil nekdanji dež. poslanec g. Golob s županom vred veliko nemirnost med kmeti, ker je tožil ondotnega kaplana zaradi nekkih besedi iz lece, kterih nihče drug ni slišal, kakor ta dva junaka sama.

Iz Trebanskega okraja 3. julija. (Dalje.) — (Govor g. dr. V. Zarnika pred volitvijo 24. maja l. l.) Hočem vam jaz tu denes korist zedinjene Slovenije z enega stališča razložiti, in to z denarnega in davkarskega. Vi vsi volilci dobro veste in čutite, kako ste z davki preobloženi, ker ima naša kranjska dežela to prednost, da v razmerji s svojo veličino med tiste dežele našega cesarstva spada, ktere največ davka plačujejo. O tem se je že njega dni jako britko tožil gosp. grof Anton Auersperg v kranjskem deželnem zboru, kteri sicer ni ravno prevelik prijatelj slovenskega naroda. Kaj nam pomagajo vse pravice tega sveta, verske in narodne, ako smo reveži in siromaki?! (Res je!) To sami dobro veste iz svojega domačega življenja, da se z lačnim trebuchom ne da nič začeti, da se z lačnim trebuchom ni mogoče veseliti. Ravno to vam je v javnem življenju, s prazno mošnjo ni dobro politike delati! Torej mislim, nam je prva in najpotrebnejša naloga, da si na žepu pomagamo, na kratko rečeno, da se za to pomagamo, ka se nam davki znižajo. Za to vam jaz vem 2 pripomočka: 1) zedinjeno Slovenijo, 2) novo postavo za uravnavo zemljišnega ali gruntnege davka. —

Kar se I. točke tiče, povem vam, da je najiminitnejša in najvažnejša za nas Slovence, kajti dozdeva se mi, da ne bomo nikdar na zeleno drevo splezali, dokler bomo tako ostali, kakor smo dozdej: Kranjci za se, Štajarci za se, Korošci za-se itd., ker je vsak za se premaloštevilen in preslab. Toliko časa bodo zmirom drugi možje na Dunaji, med kterimi se mala kopica naših poslancev zgubi, o naših dohodkih in izdatkih odločevali! Da vam le med mnogimi drugimi en sam izgled takega odločevanja tu navedem, povem vam, da se je na Dunaji dovolilo iz skupnih dohodkov vseh dežel 7 milijonov za izdelanje novega dvorskega operinega gledišča, ktero je neki krasno poslopje. Bral sem vam to novico ni davno tega v izvrstnih časopisih „Zukunft“ in „Politiki“ (ali se je „Correspondenz“ takrat imenovala), kteri so se z ostrimi besedami zoper tako početje izrazili. Ker ste vi veščidel možje kmečkega stanu in še morebiti niste bili nikdar v nobenem gledišči (ali teatru), moram vam poprej prav po domače razložiti, kaj je to dunajsko operino gledišče? To vam je tako gledišče, kjer se en večer popeva, drugi večer pa pleše, pri kterem plesu se vam najbolj skoraj na pol nage ženske gledalce razkazujejo; prvo se imenuje „opera“, drugo pa „ballet“. To je lepa, prijetna in ugodna reč, kteremu se ravno dopada, in to je v prvi vrsti za Dunajčane, kteri imajo od tega žitek in veselje; torej naj tudi oni sami za taka gledišča skrbé, ako jih že hočejo imeti; kaj to druge dežele, posebno pa vas briga?! Izmed vas gotovo ne bo šel nikdar nihče na Dunaj v to gledišče ples teh bab gledat! (Nikdar nihče!) Koliko tavnentov je od milijonov na vsako deželo prišlo, tega vam ne vem na tanko povedati, ali gotovo jih pride tudi nekaj na našo kranjsko deželo, in ako je mogel vsakdo od vas le 1 krajcar k tej stvari doprinesiti, več je že kot preveč. Za kar god bi bili mi na Slovenskem te krajcarje porabili, nam bi bilo gotovo več teknilo in koristilo, nego to brez dvombe jako krasno gledišče. (Gotovo da!) Da se pa vprahodnjič taki izdatki preprečijo, treba je, da se mi Slovenci zedinimo, da si sezidamo hišo, kteri se bo reklo „Slovenija“, v kteri bomo mi Slovenci gospodarji, v kteri bomo mi sami o svojih dohodkih in izdatkih določevali, kar se naših domačih zadev tiče; le kar se skupnih poslov celega cesarstva tiče, bi se potem na Dunaji o tem obravna-

popečitelja, in ako kake cesarjeve naredbe ne bi hotel njen popečitelj vzeti na svojo odgovornost, popečiteljstvo odstopi, in cesar si mora iskati druge popečitelje, kteri bi sprejeli to reč na svojo odgovornost, ne najde li nijnega takšega moža, mora cesar popustiti od te odlozbe. Kder že je prava ustavna vlada trdno vkorenjena, ondi se ne drzne zbor bojazni od zbora njen popečitelj ničesar vzeti na svojo odgovornost in ničesar odločiti, kar bi merilo proti mišljenju narodove večine, in vlada se tudi ravna po večini.

Ka še pri nas vladajo jako motna in zastarana mnenja o ustavni cesarjevi oblasti, vidi se jasno iz govornih izrek glasečih se, ka cesar plačuje uradnike in vojsko, ka cesar skrbi za vojaške udove in sirote, ka je kak uradnik ali vojak v cesarski službi, ka kdo plačo bere od cesarja itd., vse to se govori v prenosih, ker ljudstvo plačuje iz svojih dač uradnike in vojsko, a jegovo veličanstvo presvetli cesar ničesar ne plačuje iz svojega žepa, vsaj sam bere letno plačo od ljudstva iz državnih dač, a uradniki in vojska niso v službi pri cesarji, nego v državni službi.

Narodovo voljo zastopa zbor voljen iz naroda in poglavita jegova prava so ta: zbor se posvetuje o vseh zakonih in brez sklicanega zbora nima njen zakon veljavnosti. Bodi si ka vlada učini zakonski predlog in in zbor k njemu privoli, ali pa zbor načrta zakon in vlada (cesar) ga potrdi, toda brez skupnega privoljenja zbora in vlade ne sme postati nikakšni novi zakon. — Brez zborovega dovoljenja ne sme se niti krajcar dače pobirati od državljanov, hoče li vlada novo dačo vvesti, ali staro zvišiti, treba je to vsele prvle zboru predložiti na dovoljenje. Tudi navadno dačo mora zbor vsako leto iznova dovoliti. Vlada mora zboru račun polagati od vse državne uprave, od vseh dohodkov in izdankov; vlada ne sme brez zborovega privoljenja nikakšnih dolgov delati na državo, tudi je dolžna na bodoče leto predložiti zboru preračun vseh izdankov, ktere kani učiniti k letu, da je zbor za potrebne spozna in potrdi. Samo po sebi se razume, ka zbor določuje, koliko vojsko sme vlada imeti, in koliko novincev se sme nabirati.

O vršilni oblasti že je bilo govorjeno, tu še omenjamo, ka se v ustavnih državah more držati le taka vlada, ktera je po zborovi volji. Vršilna oblast ima sicer pravico zbor razpustiti, ako se v kaki znameniti določbi

valo, glasovalo in odločevalo; izdatki naši bi bili, posnemovaje besede sv. evangelija, potem po domače izrečeni v besedah: *Đajte cesarju, kar je cesarjevega, in Sloveniji, kar je slovenskega!* Ako bi se res enkrat „Slovenija“ ustanovila in bi prišla v tako zvezo z Dunajem, kakor sem vam ravnokar stvar zdaj razložil, imenovalo bi se to potem: federacija. Tako federacijo ali zvezo hočejo imeti vsi slovanski naši bratje v Avstriji. Akoravno po postavi poslanec ne prejema nobenih instrukcij ali podukov od svojih volilcev, mora po mojem mnenju vendar poslanec biti pravi izraz mnenja, mišljenja in želj svojih volilcev. Vprašam vas torej, hočete, da se vaš prihodnji poslanec za zedinjeno Slovenijo poteza? (soglasno: hočemo!) Dobro da vaše mnenje o tej zadevi vem, toda dostaviti moram, da ako me za svojega poslanca izvolite, obljubim vam samo to, da bom po postavnem potu za to delal, ali vseh ne bo tako nagel; mogoče da bo treba za to delati 5, tudi 10 ali pa še več let, predno jo dosežemo, ali dosegli bomo zedinjeno Slovenijo gotovo, ako jo ves slovenski narod, kar ga je, hoče imeti! (Živio!)

Drugi pripomoček, ktereга sem vam poprej omenil je nova postava za uravnavo gruntneга davka. To vam je sila važna postava, po kateri se bo v našem cesarstvu vnovič pregledalo, ktere dežele in kateri posestniki preveč in kateri premalo davka plačujejo, da se ta krivica enkrat poravna in da se davki zanaprej po celem cesarstvu po pravični meri odrajujejo. Poprej sem vam že rekel da je grof Anton Auersperg že pred leti v našem zboru rekel, da je Kranjska preobložena, kar je neovrgljiva resnica, kateri, mislim, bo vsakdo pritrtil (Res je!) Sveta dolžnost poslančeva je, da na to pazi, da se ta važna postava Kranjski deželi na korist izvršuje, da se toliko gruntnih davkov, kar jih Kranjci dozđaj prekomerno plačujejo, odvali na druge dežele, ktere so v razmerji mnogo manj obložene. (Tako mora biti!) O vpeljavi našega jezika v šole in uradnije ne bom govoril, ker ako imamo enkrat zedinjeno Slovenijo, bode nam po besedah sv. pisma: vse to v obilni meri povrh dano!

Iz Ormuža, 2. julija. (Tabor.) Na sv. Petra in Pavla so se pripeljali k nam iz Ljutomera znani rodoljubi, doktorja A. Klemenčič, Val. Zarnik, in Vatroslav Mohorič, da se pogovorimo in sklenemo, kaj in kako zarad tabora. Imeli smo popoldan zavoljo tega sejo v gostilnici pri g. Sovi. Sešlo se je okoli 20 veljavnih mož, med kterimi tudi najjimenitnejša in najvpeljivnejša naša meščana gosp. Ferdo Kada in Vekoslav Seyfried. Predsedoval je skupščini gosp. odvetnik dr. Ivan Petovar in zapisovalec je bil gosp. Blaž Gruškovnjak. Vdeležili so se posvetovanja gg. Zidarič, Stanič, Habjanič, Hanželič, posestniki iz Hradeka tik Ormuža, Munda, Štibere, Masten, posestniki iz Pušinec, Horvat, krojaški mojster iz Ormuža itd. Bila je vsa skupščina jako navdušena za to narodno početje, kar se je najbolje videlo iz prineskov za taborske stroške, ktere so možje precej podpisovati začeli. Izvoljen je bil osnovalni odbor za tabor iz 7 možev, med kterimi tudi gosp. Vekoslav Seyfried. Za načelnika si je izvolil ta odbor našega odvetnika g. dr. J. Petovara in za tajnika g. Blaža Gruškovnjaka. Kakor je že bilo v vašem listu naznanjeno, sklenilo se je za trdno, da bode tabor 8. avgusta ob štirih popoldne, ako ga vlada dopusti. Prošnja je že odšla na okrajno glavarstvo v Ptuj, v kateri se mu naznanja, da se hče na taboru zbrana množica pogovarjati in sklepati:

I. Na kakšni način bi se dozđaj le v suhi in sivi teoriji ostavši §. 19 državnih osnovnih postav dal najlože oživotvoriti in v praktično življenje vpeljati,

kar bi se po najkrajšem potu doseglo 1) z zedinjeno Slovenijo in 2) z vpeljavo našega jezika v vse šole in vse uradnije.

II. Kako bi se morala slovenska mladina odgojevati in podučevati, da

jako upira vladi, toda v določenem času mora sklicati drugi zbor po istem volilnem redu kakor je bil prejšnji sklican: takši razpust se pravi klic vlade na narod, da bi namreč narod priliko imel pri novih volitvah poslancev očitno pokazati, jeli se sklada z razpuščenim zborom ali z vlado, ktera ga je razpustila.

Sodna oblast mora biti v ustavni državi povse samostalna, to je nezavisna od vlade, da more soditi brez vse človeške bojzani le po zakonih ne glede na to koga obsodi, in če bi vlada sama bila. Ta samostalnost sodne oblasti pa se tem doseže, ka ne postavlja vlada sodnikov, nego ka je narod veli, kar je najpametnejše, ali ka vlada postavlja sodnike, vendar nima pravice jih prestavljati ali zvrčiti, in ka pri vseh znamenitejših primerih izreče porota (izvoljeni državljani) svoj kriv ali nekriv, sodci pa samo določujo kazeno po zakonih. Samostalnost sodne oblasti je posebno zato potrebna, da sodništvu ni treba trepetati zarad svojega razsodka pred vladjo in se bati jene osvete, ako bi moralo proti nji razsoditi, in da bi se pri zatoženji popečiteljev samih vršila pravičnost, bodi si ka imajo v rokah najvišo državno oblast. —

Da se uprava vodi na najlepši način, potreba je v vsem javnosti kamor v vladinih opravilih tamo i v sodnih, vsaj se nijena poštena in pravična reč ne sme bati javnosti. Na ta kan mora biti v ustavni državi tiskovna svoboda, da more vsakternik v vsaki reči svoje mnenje očitno razodeti, in da po takem na svetlo dojdejo vse državne pogrške. Prava tiskovna svoboda mora biti tako urejena, da vlada nima oblasti nikomur zabraniti razglašenja njegovega mišljenja po tisku, ali se komur osvetiti, zato ka je pretepal jene grehe. Iz tega ozira ne sme tudi nikdor v ustavni državi zbog tiskovnega prestopka sojen biti od vladnih uradnikov, nego le od sođržavljanom po poroti, ker inači bi kakšhte malkost dobila ime prestopka, kar vladi ne ugaja, bodi si ka bi bilo za narod in državo najkoristnejše.

V vseh ustavnih državah je društvena svoboda, to je pravo, da se državljanke smejo družiti hote doseči kake večje kane, za ktere so moči posamnjeno preslabe. Taka društva, izlasti *) politiška, imajo poglavito

*) Državljsanska modrost zahteva, da si vsak narod pridobiva iz danih zakonov toliko

bi bila v prihodnost na naj večo korist sebi, slovenskemu narodu in celi državi.

III. Da bi se hranilnica v Ormužu vtlemjila.

IV. Da bi se napravil pri Ormužu most čez Dravo na Hrvaško. — Sklenilo se je tudi, da se ljubljanski „Sokol“ „in corpore“ k temu narodnemu shodu pozove.

Ker je naše mesto tik železnice in ob enem železniška postaja, nadejamo se obilne množice iz našega, Ptujskega, Ljutomerskega okraja in iz sosedne Hrvaške, kateri smo mejaši; računamo vsaj na kakih deset jezer obiskovalcev, kajti sam naš okraj šteje čez 22.000 duš. Kakor čujemo, pripravljajo se prebivalci narodnega ljutomerskega okraja se sijajno dopeljati. Tudi se nadejamo, da se bodo iz našega okraja posebno rodoljubi Tomaševci in Središčanje izkazali. Kolikor smo čuli, bodo govorili na našem taboru gg.: dr. J. Razlag, dr. J. Srnec, g. Anton Tomšič, g. Božidar Raič, dr. J. Vošnjak, dr. J. Petovar in dr. V. Zarnik. — Omeniti vam imam tudi, da se ni iz našega mesta nihče vdeležil nemškutarske demonstracije v Slov. Bistrici. Naša čitalnica se je zdaj preselila od g. Stögerja v lepo poslopje v pivarno k gosp. Encelbergerju, kjer ima krasni 2 sobi in vkusno kegljišče. Vse naše početje zdaj od vlade visi, da nam tabor dopusti.

Iz Mozirja 3. julija. [Izv. dop.] — 19. junija je tu zborovalo sedem izmed enajstih članov, ki jih šteje kmetijska podružnica obsegajoča celi gornjegradski in vranski okraj in nekaj iz šoštanjkega in celjskega okraja. O prvi točki dnevnega reda je poročal predsednik pl. g. Otto vitez Bruck, posestnik „Strašenika“ v braslovski fari, iz občnega zbora kmetijskega društva v Gradcu, med drugim tudi, da osredni odbor nikakor ni bil pri volji mozirski srenji dovoliti 100 gl. podpore za drevesno šolo iz denarjev, ktere je ministerstvo kmetije za te namene določilo, akoravno je prošnja zelo podpiral. Mozirska srenja je na znani poziv odločila v pospah sadje-reje, sviloreje itd. v gorenji savinski dolini mesto 800□^o še čez eno oralo prostora zastoj in se je nadejala vsaj v začetku toliko podpore dobiti, da bi se prostor za te namene primerno predelati mogel. Tukajšnji srenji se torej v tem oziru ne more preslaba darežljivost za občni blagor očitati.

Osredni odbor kmetijskega društva pa se je izgovarjal, da ima ta podružnica premalo družbenikov. Na takšen izgovor se nam misel posiluje da je ministerstvo samo članom tega društva 1000 gl. podpore namenilo. Ni čuda, da kmeta celo ne najdemo v tej podružnici, ktera mu je še do zdaj vedno tujka po jeziku in se mu še sploh ni znala priljubiti, — gotovo tudi druge na spodnjem Štajarskem niso v tej zadevi izdatno boljše. Težko bi kje kdo kmeta našel, ki bi iz gole ljubezni do gosposke k njej silil. Rajše se jej umika, kakor približuje; za takšne nasledke se je že od nekđaj skrbelo in se še skrbi.

Gosp. vitez Bruk je predlagal, naj se podružnica, ker je preslaba, s celjsko združi, ali pa če to ne, vsaj svoj obseg uravna t. j. št. Peter, ki spada pod celjski okraj, tamkajšnji podružnici prepusti. Oba predloga sta se odložila do prihodnje seje, in ako do tačas zdajnji družbeniki zadosti novih naberó, bi se utegnili zdržati. Ako je nemški jezik vzrok tako slabe udeležbe, je g. vitez Bruk obljubil, prvi pri volji biti ga s slovenskim nadomestiti. Očitalo se nam je, zakaj si Slovenci tako malo naročujejo „Štajarskega gospodarja“, saj so ga zahtevali, in zdaj, ko jim je društvo s slovenskim časopisom ustreglo, pa ne marajo zanj. Odgovorilo se je, da Slovenci rajše berejo veliko boljšega „Slovenskega gospodarja“ in „Novice“ kot kmetijske časopise, kakor slabega „Štajarskega gospodarja“, ki je samo suha prestava tistega nemškega časopisa, za ktereга tudi Nemci ne marajo.

ta nakan, da bi se v državi mogle zvršiti potrebne premembe, za kar se običajno napravljajo politiška društva dotle jasneča in vedreča misli državljanom, dokler se naposled v zboru po zakonarstvu ne ustanovi kot zakon. Dobri in vestni vladi ugajajo politiška društva, ker iz njih spoznavamo mimo zbora najbolje javno mnenje ljudstva, da bi se po njem ravnati mogla.

Narodna ravnopravnost je biser ustavnega oklepa v takih državah, kder so zmetani narodi raznih narodnosti v eno posiljeno ali kako inači zgneteno državno gromado; vsled narodne ravnopravnosti sme se vsak narod za se razvijati na podlogi in stalu svojega jezika in narodnosti, v čemur ga ovirati nikdor nima pravice; ravno tako mora biti zagotovljena vsakemu narodu polna raba narodnega jezika v uredih, učilnicah in društvenem življenji.

Osobna varnost spada k najtrdnejšim stebrom prave ustavne države, to je da nikdor ne bi mogel vržen biti v vozo iz zgol zavidnosti ali osvete kakšnega urednika, vojaka ali popečitelja, nego samič te, keđar se je dejanski pregrešil proti zakonom, in sodništvu mu prisodilo zapor.

Verska in učna svoboda je v tem, da se nijena posvetna oblast ne meša v to, kar kateri državljan misli o naboženstvu, in da vsakemu pušča vero, ktera mu je mila; da nikdor ne sme biti preganjan zarad svoje vere in mišljenja, dokler ni grešil proti zakonom, in da vlada ne sme braniti javnega poučevanja mladezni osobam, ktere so spričale sposobnost zakonitim načinom.

Srenjska svoboda in samouprava mora kinčiti ustavno državo, kar pomeni, da se vlada ali uredništvo ne meša v občinske poslove, da ne ravna z njimi kakor skrbniki z otroki, nego da si občinarje sami urejujo in upravljajo po zakonih svoj občinski imetek in vse druge poslove.

koristi, kolikor največ more. Politiška društva ponujajo državljanom obilno področje črskih pravic, kterih smo dolžni se posluževati mi štirski Slovenci toliko več, ker deluje tudi nemško v narodnem pogledu nam nasprotno društvo. Slovenci štirski! ne bodite gluhači, kdor nosi v srci sočutje do svojega naroda pristopi nemudoma k politiskemu društvu v Mariboru (nova desetica na mesec), da bode društveni ugled toliko odličnejši in delovanje zdajnejše. Nijen slovenski omikanec se ne pogrešaj kot društvenik. Ne simus desides et pigri ventres. Pis.

Politični razgled.

Iz Ljubljane se pritožuje dopisnik v „Zukunft“, da se je pri ljubljanskem državnem pravdnstvu v službo vzel mož, ki ni niti slov. jeziku zmožen, niti nima pravoslavskih študij in vendar je za službo prosilo mnogo starejših uradnikov, ki bi bili vsestransko na svojem mestu. Pa g. Herbst vendar še ne vé za nobeno sodnijo, kjer bi se grešilo proti slov. ravnopravnosti!

Beustove rudečeoplatičene knjige, ktere bo predložil prihodnjim delegacijam, nimajo neki preveč zanimljivega, tudi še ne bodo tako hitro dogotovljene, kakor se je popred mislilo.

Iz Česke se poroča o novih taborih in o različnih Husovih svečanostih. Tudi Dalmacija pripravlja svoje tabore.

Mestni odbor tržaški noče védeti o slovenski ravnopravnosti. Izglede dobiva prav krasne iz Dunaja, tako da se njegovim trmoglavosti ni čuditi. Le tako naprej; za državo ki nam noče pravična biti, se ne bomo prevsopihtavali!

V ogerskem državnem zboru je prišlo med posvetovanjem o pravosodnih reformah do škandala, kakoršni v javnih parlamentih niso navadni. Minister Horvat je zagovarjaje svojo osnovo prav naravnost in na debelo napadal zborovo levico. Ker je bila debata že končana ni hotel dati predsednik leviči več besede, na kar je vstal tolikšen hrup in vriš, da ni mogel nihče govoriti, minister sam je padel v omedlevo. Častniki pravijo, da so si poslanci več kakor 20 minut s pestmi žugali, kričali in razbijali, da je bila groza. Predsednik je moral po tem takem sejo mahoma pretrgati in preložiti.

Ogerski minister Andraši bi rad, kakor Srbe, take tudi Bolgare od Rusije in od Slovanov proč odvrnil ter za-se pridobil. Isto namerava Turkom prijazen cislajtanizem. Nasledek enacih agitacij je, da je nekaj bolgarskih trgovcev prosilo podpore od avstrijske vlade za osnovanje društva, ki bode Bolgarom učitelje izrejal in jez stavilo „ruski propagandi.“

„P. L.“ je prinesel članek, o katerem hoté védeti, da mu je Andraši oče. Članek naravnost trdi, da hoče translajtansko ministerstvo vzeti cislajtanske zadeve v roke, ako purgarsko ministerstvo ne bo v kratkem vedelo sprave napraviti med tukajšnjimi Slovani.

Pruski minister Bismark je zopet bolán in se gre zdraviti t. j. odstopi za dalje časa. Časopisi upajo, da se bode zdaj v notranjih zadevah v Prusiji liberalneje vladalo.

Razne stvari.

* (Slovensko politično društvo mariborsko.) Društveni odbor je ravnokar tisku izročil prvo brošurico novega društva, ktero je spisal g. deželni poslanec dr. J. Vošnjak. Knjižica nosi naslov „Slovenski tabori“ in v začetku razvija pomen taborov, potem razlaga, o čem se je sklepalo na taborih ter resolucije še enkrat razpeljuje. H koncu je dodan popis vseh dosedanjih taborov. Knjižica se bo društvnikom brezplačno razdelila. Kdor bi želel več iztisov za plačo, naj se obrne do društvenega odbora. Kasneje se bo dobivala tudi v knjigotržji. — Pri tej priliki naznanjamo, da ima g. dr. Vošnjak pod peresom drugo brošuro: „Slovenci, zedinimo se“, in da je drug znan štajarski rodoljub prevzel temeljit odgovor na famozni poduk deželnega zbora štajarskega gledé zedinjenja, t. j. nezedinjenja Slovencev. — Društveniki bodo po tem takem iz društva življali za majhne doneske precej dobrot, naj bi se le tudi pridno oglašali, da bo odbor vedel, kaj mu bo mogoče izdati, kaj ne!

* (Zemljevid.) Zadnje dni nam je došel zemljevid z napisom: Umgebungskarte von Rohitsch-Sauerbrunn und Krapina-Töplitz, herausgegeben von dr. Jos. Burghardt. Dr. Burghardt je bil poprej zdravnik na Sla-

Vlada se poprek nima v vse mešati, nego prepustiti kolikor največ gibanja kamor posamnim državljanom tamo občinam, tudi drugim rokodelskim, obrtnim in drugim društvom; vlada ima samo na to paziti, da nikdor uživa sam svoboščine ne bi drugim na poti bil in ne oviral uživanja njihovih svoboščin. Čim več zroči vlada v roke občinarjem samim, in čim manjše je število državnih uradnikov, tem enostavnejša je vsa javna uprava, tem boljši je ustavni ustroj. Ustavni vladi je pred vsem na to gledati, da bi bilo v državi kolikor najmanjše postopačev, to je tacihi oseb, ktere ali nič ne delajo, ali nič potrebnega in koristnega, vsaj zdravi razum vsakemu na glas pravi, ka vse te osebe, ktere si ne pripravljajo same živeža, živijo se od drugih delajočih rok, in ka je toliko težejše življenje težaško, ako je treba razve sebe še mnogo drugih živiti svojimi rokami. Najbolje urejena je ona država, kder vsakternik dela kolikor je mogoče največ koristnega, in kder tudi vsak sam uživa ves dobiček svoje delavnosti in marljivosti, in ni mu treba velikega dela svojih pridelkov davati drugim, kteri ne delajo, in z njimi se deliti.

V Avstriji pod istim cesarjem ste dve različni ustavi, namreč druga za Nemce, druga za Madjarje, ta delitev se zove razdvoj. V razdvojeni državi uživata navedena naroda polne ustavne pravice in pa neznatno število Lahov ali, da bolje rečem, polašencev; Slovanom na števili 18 milijonov državljanov, in Rumunom se krati kljubici ustavnim načelom dejansko užitek istih blagosti in dobrot; sicer nam se jih je nekoliko zagotovilo na papiru, toda črka je mrtva, v dejanje stopiti pa jim ne pusti nemško popečiteljstvo. Pod madjarsko vseoblastjo, surovostjo in krivičnostjo oziroma na narodnosti se mnogo gorša poje Slovanom in Rumunom. Sveta naloga tlačenih in zatiranih narodov je na vso moč delati, da dosejemo do istih pravic, to je na spremembo državnega ustroja, ki bode vsem raznonarodnim državljanom enako pravičen, enakoj mero meril ne samo bridka in žuleča bremena, nego i ugodne in prijetne blagosti.

tini, zdaj je prakt. zdravnik na Dunaji. Zemljevid slatinske in krapinske okolice je narejen po najnovejših virih in zadnjem merjenji, izdelan je pravečno in okusno in tako na drobno, da je v njem načrtana vsaka steza in pešpot, vsak mostič, kapelice, posamezne hiše celo in mlini itd. Namenjen je zlasti obiskovalcem omenjenih toplic, katerim bo dobro služil, kakor vsacemu, ki ima v teh krajih kaj opraviti. Hvale vredna je g. Burghardtova poskušnja slovenska imena slovenski pisati. Da v tem obziru ni vse v redu, to je sicer napaka, ktera se pa ni primerila samo g. Burghardt. Ko bi se zemljevid še kedaj izdajal, lahko bi se sedanje napake popolnoma odpravile, kar bo sicer že zdaj lepemu in rabljivemu zemljevidu le koristilo. Cena mu je 1 gl. 60 kr. Razen pri g. izdatelju se dobiva tudi v knjigotržnicah.

* (Porotna sodnija v Celji.) Pred nami leži zapisnik porotnih mož pri tiskovni sodnji Celjski za leto 1869. Zapisnik šteje 268 porotnikov. Celjsko mesto jih je dalo ravno 100, drugi so iz okolice, ki se je morala precej daleč raztegniti, predno se je nabralo postavno število sopsobnih mož. Če kdo, moramo mi želeti, da bi delovanje teh mož zapričelo pota nadelovati popolni tiskovni svobodi, da bi se pa vsaj možje izmed ljudstva vzeti nikdar toliko ne ponižali, da bi z ljudskim imenom in z ljudskim prepričanjem pokrivali absolutizem, kteri se bo morda od zgoraj tirjal, vsaj pa pričakoval.

* (Magjarska učenost.) Te dni smo v rokah imeli zavitek necega uradnega pisma iz dežele: „extra quam non est vita, si est vita, non est ita.“ Naslov je bil nemšk: „an den wohlhülllichen landesauschuss von Krain zu Laibach in Galizien.“ — O tem učenem narodu je „Fremdenblatt“ nekđaj brez šale pisal, da je v Avstriji poleg Nemcev edini sposoben omike!

* (Husarji.) ki so imeli v Ljubljani skrbeti za javni mir in red, zapustili so zopet Ljubljano in se vrnili nazaj v Maribor, kamor bi utegnili prihajati do prihodnjega ponedeljka.

* (Punti slovenskih kmetov.) Pod tem naslovom je spisal znani Kranjec g. Peter pl. Radič, po povodu poslednjih „eksesov“ na Janjšem dva zgodovinska članka, ki sta tiskana v 180 in 181 listu č. „Politik“. Pisatelj je pokazal, da so bili slovenski kmetje (kranjski, štajarski in koroški) prej večkrat prisiljeni s „surovo pestjo“ braniti se ošabnostim tujcev in tlačenju po nemških plemenitajih.

Listnica opravištva.

G. Ž. ob Savi: Prihodnjič. — G. N. v G. Vaša naročnina sega zdaj do konec decembra t. l. — G. D.—k Fr. v Ljubljani. Za četr leta manjka Vaši naročnini 60 kr.

Samo še dva dni
prodajalnica dunajskega blaga.
BAZARBODAJA.
Blago, kar ga je ostalo, se bo denes in jutri prodajalo po najnižji ceni, ki si jo more kdo misliti.
Konec jutri ob sedmi uri zvečer.
Prodajalnica je v gosposkih ulicah št. 113, nasproti Pichsovi kavarni.
Schneider & Bettelheim.